

DOBROGEA JUNTA

POLITICA, ECONOMICA, LITERARA.—INDEPENDENTA, ZILNICA

Director: CONST. N. SARRY

DOBROGEA DOBROGENILOR

ABONAMENTE

Pe un an Leu 120
Pe jumătate an 70

REDACȚIA ȘI ADMINISTRACȚIA

Str. D. A. Sturza No. 7
CONSTANTA

Anunțurile se plătesc după tariful
Manuscrisul nu se întoarce

Telefon 91/2

Săptămâna politică și culturală

Chemarea guvernului liberal la putere a stârnit în cele din urmă un popor de proteste din partea tuturor oamenilor politici, cari așteptau o guvernare neutră pentru alegeri libere fără a ascunde și dorința de a veni la putere.

Se părea, într'un moment dat, că opoziția va lua amploare, își va strânge rândurile în fața pericolului comun, așa cum reacționaseră toate viețile în clipelile grele ale vieții lor.

Deosebirea de programe, pentru unii, tentacularea opiniei publice și mai ales a maselor populare pentru alții, în săptămâna aceasta pretutindeni s-au depus candidaturile izolate; doar în nordul Moldovei partidul d-lui Tache Ionescu va lupta col la col cu naționalistii d-lui Iorga, deși cartelul tăchelist are aceștia ar fi însemnat o colaborare pe toată linia.

După o noapțe publicată în „Lupta” se pare că țărăniștii din vechiul regal ar fi încheiat un pact cu partidul național român din Ardeal.

Dal fiind faptul că Transilvania împreună cu celelalte provincii românești dincolo de Carpați dă peste 100 de deputați, guvernul, la rândul său, a trimis pe d. Constantinescu—dreapta partidului—pentru a încerca o nouă împăcare, sau cel puțin o indulgere a raporturilor cu partidul național-ardelean.

Guvernul, la rândul său, la măsurile care să-i asigure simpatia și să producă un riviriment în opinia publică. Astfel, în cursul săptămânii s-au anunțat mari economii bugetare, de ocamdată la ministerul de externe, urmând ca și la celelalte să se reducă toate sinecurile.

Fără îndoială și imparțial vorbind, această măsură ca și intensificarea producției și a exportului, constituit pentru toată lumea pârghia de ridicare din făgașul nenorocii în care se află acum țara.

Tot din declarațiile guvernului, se vede intenția curată ca, în genere, alegerile să se facă libere, dându-se toată libertatea pentru propaganda opoziției, pentru ca astfel să se poată da țării un parlament cât mai viabil și un guvern cât mai statornic.

Săptămâna aceasta am avut puține manifestări culturale cu o notă distinctă de cât obișnuitul. Un fapt ce nu trebuie să deoapace este că tricentenarul lui Molière s-a sărbătorit în cele mai importante centre și din țara noastră. Cu această ocazie s-a pus în

lumină adevărata viață lui intimă cu bunălețea de suflet pe care n-am bănuio din Comedii sale.

Ministrul Instrucțiunii, d-l dr. Angelescu, a strâns într'o consfățire la Cassa Școlilor întregul personal de control și directive, pentru a se consătuți în ceea ce privește viața noastră culturală.

Am citit o singură dare de seamă; toși din declarațiile făcute se vede că școala noastră în general va fi ridicată și ajutată în măsura vremei de azi.

— Vasile Helgiu

Constituirea jărăniștilor

Eri, a avut loc la clubul țărăniștii din localitate, constituirea Comitetului executiv la care au luat parte și alți membri ai organizației.

D. Selim Abdulachim a expus rezultatele întrevederii ce a avut la București cu fruntașii organizației țărăniștii la vederea formării unui cartel cu progresiștii din localitate, cartel ce a fost admis de către numele pentru Senat, având ca semn seceră.

Luându-se în discuție deosebirile personale care s'au candida în al patrulea loc din Camera, după mai multe discuțiuni întreaga adunare roagă pe d. Gh. Popescu să primească să candideze la acesta loc. D. sa mulțumind adunării pentru clasarea ce i se face, spune că din motive strict personale nu poate candida.

După aceasta se face această propunere d-lor avocați Petru, Siraș și localitatea Constantinescu-Dumbrăvea, cari de asemenea, din diferite cauze refuză. S'au propus și s'au admis în rogate de aplauze candidatura d-lui avocat Constantinescu Cogvalac, după care s'au dat citire listei definitive a candidaților pentru Camera compusă din: I. Mihalache fost ministru, V. Lepădatu instigator, Abdulachim Selim și avocat I. Constantinescu-Cogvalac.

La Senat candidații d. Fr. Sachetti și un membru pe care îl va recomanda partidul progresist. Rep.

Cronica Tulcel

Descoperirea unei bande de tâlhari.—Ludovic Necunoscut s'au furat astăzi oaptele de la locitorii Petre Stoian și d. femeie Ioana Stoian, din comuna Baschiuți 11 p. ani, 4 kgr. aur și 4 oi, Plutonierii de Jandarmi Bostic Constantin, de îndată ce i s'au odușezul la cunoștință, s'au pus în urmărirea autorilor și în urma investigațiilor făcute, a reușit să descopere pe mai mulți țigani nozmi din satul Armutia, autori a mai multor furturi și tâlhării comise în județ.

Respingerea recursului Landru — Paris, 3 Feb.—Curtea de casafie franceză, a respins recursul făcut de Landru, împotriva sentinței prin care e condamnat la moarte.

Probabil ca Justiția franceză să-i schimbe pedepsa în muncă silnică pe viață.

Blocul muncii

În aceste vremuri de putreziciune morală și socială, când toată lumea este cuprinsă de fiorii unei nelăfrânate dorințe de îmbogățire fără muncă, indiferent de mijloacele ce trebuie să întrebuințeze pentru aceasta; în aceste vremuri când nimeni nu se poate ridica deasupra patimilor mârșale de un egoism descurățător, căutând fiecare să-și aranjeze cât mai bine propria situație, indiferent dacă pentru aceasta trebuie să aducă prejudicii concetenilor sau chiar vecinilor săi; când Statul împotmolit până în gât în datorii, nu mai poate ajuta cu nimic pe dobrogenii dăunați de război pentru a-și refăce gospodăriile distruse de inamic; o mână de oameni cari merită să fie luați ca exemplu, au reușit să formeze la Constanța BLOCUL MUNCEI—cum foarte bine a zis d-l Teodorescu-Valahu—concentrând în ei toate energiile pentru refacerea Dobrogei pustiite.

Pentru prima oară ne-a fost dat eri să vedem cum oamenii doritori de binele și progresul provinciei noastre, văzând că Statul este în neputință de a ne ajuta, au hotărât să refacă Dobrogea și pe dobrogenii prin inițiativă privată, constituind legalmente societatea anonimă „REGONSTRUCȚIA DOBROGEANA”, care, d'apunând de fabrici de ciment, de cărămidă, de mobilier și altele, să se ocupe cu construirea de locuințe mari și mici, scumpe și estene, făcând chiar înlesniri de plată.

În aceste vremuri, opera „REGONSTRUCȚIEI DOBROGENE” este atât de mare și atât de utilă, încât numele fondatorilor ei vor rămâne scrise cu litere de aur în istoria Dobrogei.

Literare

ELIPE FUGARE

VOAĂ, RITZI

Zimbitoare și senina, Suflet vesel, Tinerel, Toată ziua râde fata Chitpului cărul se 'nclină — Șă. Ferice 'n așteptare, O cuprinde Galeș Eli.

Cum aş vrea s'ascult povestea Ce-ur vorbi

De mine! Cât aş vrea să simt viața Cum visam Atâtea ori! Tot e veră, Tot e soare, Total e frumos În fine — Șă.

Aurise două roze Rădă

La fată 'n obrăjșori.

Aide! Soarbe ca neșafu Și parfumul Și iubirea! Ridicați o odă sfântă Cipelilor ce vă zâmbesc! Tu un flutar, Ea o floare... Sfânta e Dumezeirea Când desmărdă Ori robește Căte-un suflet omeneș!

Crușu-Deleașliște Cioj, 1931

Comunicatul ministerului de agricultură

Buc. 4 Feb.—Ministerul de agricultură a dat două comunicate prin cari arată că luând în cercetare cererile funcționarilor cereșteri de a fi asimilați cu plugarii, și împotriva Ministerului anunța că le-a admis cererile cu condițiunea ca familiile lor să locuască la țară.

Conferința dela Banca Națională

Buc. 4 Feb.—Eri după amiază a avut loc la ministerul de finanțe o conferință între d-l Vintilă Brătianu și guvernatorul Băncii Naționale. S'au hotărât ca Banca Națională să intervină pe lângă succursalele ei din provincie, pentru achitarea ordonanțelor ministeriale, acolo unde administrațiile financiare nu pot face față plăților.

Pentru ce nu avem pește

Desi un mare număr de edili s'au perindat pe la comună, anul trecut, toși nimeni, nu s'au îngrijit în a lua măsuri pentru aprovizionarea orașului cu alimente, din care cauză populația a avut mult de suferit. În prima linie, peștele un aliment de primă necesitate pentru populațiunea noastră, nu s'au mai văzut în piețele noastre de mai bine de trei luni de zile, iar atunci când pescarii aduceau puțina cantitate pe care reușeau s'o vândă, era acaparată de fabrica de conserve „Jamaicher”, populației rezervându-se doar speciile de calitate cea mai inferioară.

Pentru a cunoaște cărul fapt se dătoare lipsa acestui aliment, m'am adresat d-lui Ișirătescu, șeful biroului de vânzare a peștelui, dela care am obținut următoarele lamuriri:

Datoriile viscolelor ce au băutat Dobrogea întreaga, bălțile și în special cele din Jurloca, Sarichioi și Enisala, au dat vânturilor pescarii, o cantitate de peste 90 mii kgr. de pește al cărui transport la timpuri mari greutăți din cauza timpuului nefavorabil și lipsei mijloacelor de tracțiune.

Acastă cantitate de pește va fi sărată și transportată pe piețele de desfacere, atunci când va permite timpul. La mare nu se poate pescui din două motive și anume:

1. Timpul nefavorabil și lipsa persarilor cari își cunosc meseria, adică a pescarilor cari vâneză în larg.

2. Aștri, peștele se găsește în larg la mari adâncimi, unde apa e mai caldă.

Pescutul la noi trebuie să se facă după sistemul practică, cu vase, la mari adâncimi, cum se practică în străinătate; numai atunci, pește ar fi în deajuns.

Pescarii noștri însă nu dispun de al de instrumente foarte primitive pe cari pe timp nefavorabil nu le pot întrebuința, mulțumindu-se doar să-și exercite meseria pe la coastă unde peștele se găsește în mică cantitate și de proastă calitate.

Imediat însă ce timpul se va îndrepta, va începe compania vânărei pescuitului.

S'au luat măsuri timp dină, pentru conferința de către pescarii căl mai multe instrumente pentru locale speciile de pește ca: scurmbii, calcan, nisetru, păstruș, morun etc., așa că au va mai suferi pe viitor populația lipsa acestui aliment.

În primăvăr, va începe pescutul în larg cu remorcherile ce în străinătate, în care scop

s'au împărțit pescarilor din județ o mare cantitate de bunuri pentru a-și confecționa instrumentele necesare, după noua metodă de pescuit.

Drama dintren

Gălătorii plecați eri cu trenul de București, au asistat la o dramă care a impresionat adânc pe toți cei de față. Dar să povestim faptele:

Un câine turbat a mușcat pe femeia Elena B. Lișcovschi și pe un copil al ei, în etate de 7-8 ani. Femeia arătând importanță mușcăturii, nu a spus nimău faptul; după un interval de vreo 20 zile, apărând simptomele turbării, victima îngrozită, a povestit soțului ei nenorocirea.

Întreaga familie plecând spre București eri dimineața pentru a se supune tratamentului antibiotic, pe drum, pe când trenul intra în stația Medgidia femeia a fost apucată de o mare criză și după câteva minute de chinuri, a încetat din viață.

Sosind autoritățile, au dispus ridicarea cadavrului din tren. Nenorocitul soț și părințele tribului și-au continuat drumul, împreună cu ei s'au forțat să abandoneze cadavrul soției sale.

Când trenul s'au pus în mișcare, soțul cu copilul în brațe disperat, scoțea țipete sfâșietoare în plânsurile întregii asistențe, via mișcă de această dureroasă scenă.

Parcheii fiind sesizat, a autorizat autopsia și înmormântarea cadavrului. Rep.

Buletin juridic

Percheții Tribunalului local a deschis acțiune publică, contra următoarelor persoane:

E. Cazdrin, Spiridon B. și Vasile Pomereanu, din Constanța pentru furt. Maria Gh. Moten pentru omor din imprudență. Ion Mocanu din Medgidia pentru lovire. V. Moraru. I. Teodorescu, Solomon Berman și S. Brezeanu pentru insultă. Radu Soareș și Bucur Pandrea din Chitusest, pentru port de arme nepermise.

Moartea Papei și guvernul sovietic

Paris 2 Feb.—Delegatul parnăruș a înscărunat pe d-l Worovski, reprezentantul guvernului sovietic în Italia, să transmită Vaticanului condoleanțele guvernului rus.

Societatea „Ocrotirea orfanilor din război” Constanța

D. I. Ilic Mecu președintele Casei de Imprumut pe gaj din județul Constanța a depus la 21 Ianuarie la Societatea Ocrotirea Orfanilor din Război pentru orfanii dobrogeni, suma de lei 20000 din sumele date la export pentru binefaceri de d-nul C. Frangopol și Farmachi și suma de 20000 lei din fondul de binefaceri al Casei de Imprumut pe gaj.

Comitetul Societății Ocrotirea Orfanilor din Război din Constanța aduce viltale saluturi d-lui Mecu, Comitetului Casei de Imprumut pe gaj și d-lor C. Frangopol și Farmachi ca și tuturor d-lor agriculțori cari au contribuit în tot atâ de mare măsură la ajutorarea orfanilor din război dobrogeni, în atâ de mare lipsă. Comitetul ocrotirii orfanilor dobrogeni constă din bunavoința tuturor bunilor români prin ajutorul ce se grăbește să deie tuturor națunii în ori ce ocaziune, dovedind prin această recunoștință față de acei cari s'au jertific pentru patrie și spiritul său în crederă lor. Comitetul care — prin această — se simte încurajat în greaua sarcină ce și-a luat. Comitetul semnalează bunăvoința în care s'au donat sume și obiecte pentru orfanii dobrogeni cu ocaziunea sărbătorilor Crăciunului de către persoane a căror nume s'au publicat pe timp, iar acum în urmă s'au mai depus suma de 2000 lei strânsă după inițiativa prețului Protopopescu de către d-rele Tălea, Rizeșca, Bișcioiu, Nastu, Mihăilescu și Cișmigiu, cum și suma de 1000 lei de Cassa Maniștălan. Comitetul repetă tuturor cavintele de bunăvoință pentru aceste septe bunuri.

Data Constituiii de Război

Eri a venit spre judecare înaintea consiliului de război al corpului 3 armată prezidat de d. colonel Miclescu, rețuș de decorațiunile privitor pe Teodorescu Georgehe, Constantin Vasile, Victor Trețanu și Ișac Constantin toți din Gălești, condamnați de Curtea Marțială a corpului III armată, cei doi dinții la câte 4 ani în închisoare, iar ceilalți la câte doi ani închisoare.

Recluzatorial a fost susținut de către d. căpitan Dumitru care a cerut menținerea pedepsei.

Apărarea reprezentată prin d. maior Siraș, d'au priat'o cauză și documentată pledoarie a combătut toate acuzațiunile comisarului regal. Consiliul după o deliberare de 15 minute a adus o sentință prin care inculpații au fost achitați.

DIN ORAȘ

Moarte suspectă.—Astăzi noaptea a fost găsit în într'un canton de lângă linia Mării cadavrul unui necunoscut. Din cercetările întreprinse s'au constatat că se numește Constantin Ionescu și e în vârstă de 70 ani. Parchetul a fost avizat.

Bete.—Individul Gherasim Ion amărit de băutura provocând scandal pe stradă, a fost condus la poliție și detinut în căte.

Vagabond.—Individul State Tud o rind gâsit vagabond pe stradă, a fost condus și reținut la poliție pentru a fi trimis la urma lui.

D-l avocat Al. Gherabai are birourul și locașia pe str. Onirel No. 7.

VALUTA

Buc. 4 Feb.—Leul nostru a cotot eri la Bursă din Paris 10 centime.

INFORMAȚIUNI

În ultimul moment s'au putut alege la o înțelegere între partidele opoziționiste din Constanța, prezintându-se următoarele liste:

LA SENAT Dr. Alex. Pilescu, conservator-progresist. Fr. Sachetti, țărăniștii.

LA CAMERA Al. Marghiloman, progresist. Vasile Nicolau, averescan. Col. Aurel Solacolu, progresist. Aurel Batu, averescan.

Din motive independente de voința noastră „Revista revetelor” datorită apreciatului nostru colaborator d. Jean Dinu, care trebuia să apară în numărul de astăzi va apare în mod excepțional la numărul nostru viitor.

Astăzi au fost depuse la tribunal candidaturile organizației țărăniștii din localitate, compuse după cum urmează: Al. Marghiloman și Francis Sachetti, reprezentând blocul progresist țărăniștii, iar la Camera d-nii: I. Mihalache, Vasile Lepădatu, Selim Abdulachim și avocat Constantinescu din Cogvalac.

Micii agriculțori din Anglia au donat micilor agriculțori dăunăți dela noi 400 lauri și alte vite de muncă.

Nădăjdul că prefeții noștri vor și să facă la timp și la locul cuvenit demersurile necesare, spre a obține din acest stoc de vite și pentru dăunații dobrogeni, un număr corespunzător.

O telegramă primită dela corespondentul nostru din Silistra, desminte categoric cele publicate în ziarul „Lupta” din 15 Februarie, privitor la d. Tașu Puceren, prefectul județului Durostor, adăugând că totul se reduce la sfârșite neadeverări și calomnii din partea adversarilor politici.

D-nul Pașă Ion, polițai el. I, al orașului Tulcea, a fost transferat la Bolșoiștii în locul d-lui Popovici S. Ion, care trece în locul celui dintâi.

Consiliul general al județului Tulcea, precum și comisiile întinerire ale județelor Constanța, Calicora și Durostor, au fost convocate pentru 25 Februarie, spre a se vota bugetele dramurilor pe exercițiul 1922-23.

Din cauza că localitățile Sareș și port Săid au fost declarate contaminate de ciumă bubonică, intrarea călătorilor și proveniențelor din aceste localități se va face numai prin portul Constanța, după o prealabilă supraveghere medicală.

De ocamdată, imediat după desghetarea bălților vom avea peste pe piață. Este drept că s'au putea pescui și pe sub gheață cu învâsoșele, dar din cauza că la urile nu au înghețat limbiți, s'au format stouri mari pe dedesubt cari împiedică înghețarea învâsoșului pe sub gheață. Cel mult însă în zee zile vom dispune de o mare cantitate de pește pe piață.

Pe lista în redință d-lui Mercu Sternberg, înimosul nostru concetățean, de către comitetul pentru refacerea Hărășoșei orașul-mormânt, al Dobrogei — au subscris până acum următoarele persoane:

Marcu Sternberg lei 1000, Casa Louis Drașoi lei 1000, A. P. Colantă lei 500, R. Brener lei 100 S. Pappo lei 100, A. Modler lei 100, Fraș A. & I. Goldstein lei 100, N. lei 100, B. Grossman lei 100, S. Silberman lei 100, D. Emirci-lei lei 100, I. Th. V. lei 100, F. Besancon lei 100.

D. Sternberg comunicându-ne lista de mai jos ne asigură că în dorința de a se arăta folositor provinciei lui natale și orașului în care și-a petrecut mulți ani de activitate, înțeleg să continue această învâsoșită inițiativă.

